

# PRŮVODCE MATURITNÍ ZKOUŠKOU Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY 2023

| Dílčí zkouška   | Termín            | Kdo opravuje / hodnotí | Hodnocení                            |
|-----------------|-------------------|------------------------|--------------------------------------|
| Písemná práce   | 5. 4. 2023        | Vyučující ČJ           | Známka odpovídající bodovému rozmezí |
| Didaktický test | 2.- 4. 5. 2023    | CERMAT                 | Uspěl - neuspěl                      |
| Ústní zkouška   | 16. - 19. 5. 2023 | Zkoušející + přisedící | Známka odpovídající bodovému rozmezí |

## Obecné hodnocení zkoušek a jejích částí

Prospěch studenta se v jednotlivých zkouškách a částech zkoušky profilové části MZ klasifikuje stupni:

### 1 – výborný

Znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti jsou osvojeny přesně a v souvislostech. Výsledky vzdělávání jsou kvalitní, mohou mít pouze nepodstatné nedostatky.

### 2 - chvalitebný

Znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti jsou osvojeny v podstatě přesně. Výsledky vzdělávání jsou kvalitní, mohou mít pouze menší nedostatky.

### 3 - dobrý

Znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti jsou osvojeny s menší přesností. Ve výsledcích vzdělávání se objevují častější nedostatky.

### 4 - dostatečný

Znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti jsou osvojeny nepřesně. Ve výsledcích vzdělávání se objevují nedostatky ve větší míře, s pomocí učitele je student schopen některé odstranit.

### 5 - nedostatečný

Ve znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák zásadní mezery. Nedostatky ve výsledcích vzdělávání není možné odstranit ani s pomocí učitele.

## I. Písemná práce

- žáci zpracovávají jedno z 5 témat stanovených ředitelem školy
- zadání specifikuje téma, komunikační situaci a slohový útvar
- minimální rozsah autorského textu je 250 slov, jakýkoli úsek textu převzatý ze zadání se nezapočítává
- celkový časový limit pro volbu tématu a vypracování PP je 120 minut
- povolenou pomůckou jsou Pravidla českého pravopisu

## Kritéria hodnocení písemné části maturitní zkoušky

Je hodnocena podle 3 základních kritérií,

Výsledné hodnocení písemné práce je součtem bodů udělených za jednotlivá kritéria.

## Kritéria hodnocení jsou následující:

### I. Zpracování zadání

I. A Text odpovídá zadanému tématu

I. B Text odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému slohovému útvaru

## II. Pravopis a slovní zásoba

II. A Výskyt pravopisných a tvaroslovných chyb

II. B Rozmanitá, bohatá, vhodně volená slovní zásoba odpovídající zadané komunikační situaci a slohového útvaru

## III. Výstavba větných celků a kompozice

III. A Výstavba větných celků a syntaktické nedostatky

III. B Kompozice, členění textu, argumentace, věcná správnost

Každé dílčí kritérium je hodnoceno body na škále 0-1-2-3-4-5.

Maximální počet bodů za písemnou práci je 30 (6x5).

**V případě, kdy je písemná práce v dílčím kritériu I.A nebo I.B hodnocena počtem bodů 0, se písemná práce podle dalších kritérií nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven 0.**

**Pokud není dodržen minimální rozsah autorského textu (250 slov), práce je hodnocena 0 body.**

Dílčí kritérium I. A a I. B je hodnoceno počtem bodů 0 v případě, že:

- text se nevztahuje k zadanému tématu

- text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace.

### Převod bodového hodnocení na klasifikační stupeň (známku)

|              |              |
|--------------|--------------|
| 30 – 27 bodů | výborný      |
| 26 – 22 bodů | chvalitebný  |
| 21 – 17 bodů | dobrý        |
| 16 – 12 bodů | dostatečný   |
| 11 – 0 bodů  | nedostatečný |

## II. Didaktický test

Opravu a hodnocení provádí organizace CERMAT, výsledkem je výrok „uspěl(a) – neuspěl(a)“ s procentuálním vyjádřením úspěšnosti.

| Převod procentních bodů na známku (horní hranice intervalu v procentních bodech) | Převod procentních bodů na známku (interval v procentních bodech) | Hodnocení        |
|----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|------------------|
| 100%                                                                             | <100 % - 87 %)                                                    | 1 (výborný)      |
| 87%                                                                              | <87 % - 73 %)                                                     | 2 (chvalitebný)  |
| 73%                                                                              | <73 % - 58 %)                                                     | 3 (dobrý)        |
| 58%                                                                              | <58 % - 44 %)                                                     | 4 (dostatečný)   |
| 44%                                                                              | <44 % - 0 %>                                                      | 5 (nedostatečný) |

## III. Ústní část maturitní zkoušky

- Při ústní zkoušce si žák vybírá ze školního seznamu 20 literárních děl.
- Žák může zvolit jen 2 knihy od jednoho autora.
- Pro ústní zkoušku nelze losovat v jednom dni dvakrát stejný titul.
- Jednomu zadání odpovídá jeden pracovní list.
- V rámci jednoho zadání je ověřována schopnost analýzy uměleckého textu.
- Časový limit pro přípravu na zkoušku je 20 minut, samotná zkouška trvá 15 minut.
- Pro přípravu na dílčí ústní zkoušku „na potítku“ žák obdrží pracovní list se zadáním.

- Žák má možnost si během této přípravy vypracovat poznámky a poté je při ústní zkoušce používat.
- Žákův seznam děl k ústní zkoušce musí obsahovat nejméně:
  - dvě prózy, dvě díla básnická a dvě dramata
  - dvě literární díla ze světové a české literatury do konce 18. století (I. okruh)
  - tři literární díla ze světové a české literatury z 19. století (II. okruh)
  - čtyři literární díla ze světové literatury 20. a 21. století (III. okruh)
  - pět literárních děl z české literatury 20. a 21. století (IV. okruh).

Pokud se u zkoušky prokáže, že žák jím zvolené dílo nečetl, je hodnocen známkou nedostatečně.

### Kritéria hodnocení ústní části maturitní zkoušky

Ústní část zkušebního předmětu český jazyk a literatura se skládá ze tří částí:

#### I. Analýza uměleckého textu

- I. A - zasazení výňatku do kontextu díla - téma a motiv - časoprostor - kompoziční výstavba
  - literární druh a žánr
- I. B - vypravěč, lyrický subjekt - postavy - typy promluv - veršová výstavba
- I. C - jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku - tropy a figury a jejich funkce ve výňatku

#### II. Literárněhistorický kontext

- II. - kontext autorovy tvorby – život a další díla autora
- II. - literární/obecně kulturní kontext – zasazení autora do literárního a časového kontextu, další autoři a díla tohoto kontextu

#### III. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

- spisovnost - rozvinutá slovní zásoba - logická výstavba promluvy

V **analýze uměleckého textu** je hodnocena každá část body na škále 0-1-2-3-4-5.

Maximální dosažitelný počet bodů je 15.

Minimální počet bodů v analýze uměleckého textu, kterého žák musí dosáhnout, jsou 3 body.

V rámci **literárněhistorického kontextu** je hodnocena každá část body na škále 0-1-2-3-4-5.

Maximální dosažitelný počet bodů je 10.

**Jazyková kultura projevu** je hodnocena maximálně 5 body.

Maximální dosažitelný počet bodů je celkově v ústní zkoušce **30** bodů.

Minimální počet bodů nutný k úspěšnému složení zkoušky je 14.

Při počtu bodů 13 žák neuspěl.

Časový limit daný jednotlivým částem ústní zkoušky je následující:

- analýza uměleckého textu 10 - 11 minut,
- literárněhistorický kontext 4 - 5 minut.

| Bodové rozmezí pro jednotlivé stupně prospěchu | Převod procentních bodů na známku (interval v procentních bodech) | Hodnocení        |
|------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|------------------|
| 30 - 27                                        | <100 % - 87 %)                                                    | 1 (výborný)      |
| 26 - 22                                        | <87 % - 73 %)                                                     | 2 (chvalitebný)  |
| 21 - 18                                        | <73 % - 58 %)                                                     | 3 (dobrý)        |
| 17 - 14                                        | <58 % - 44 %)                                                     | 4 (dostatečný)   |
| 13 - 0                                         | <44 % - 0 %>                                                      | 5 (nedostatečný) |

## Kritéria hodnocení profilové části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury (= celková známka na maturitním vysvědčení)

Poměr písemné a ústní části maturitní zkoušky z českého jazyka je následující:

40 % písemná část maturitní zkoušky,

60 % ústní část maturitní zkoušky.

| PP | ÚZ | Výsledná známka | PP | ÚZ | Výsledná známka | PP | ÚZ | Výsledná známka | PP | ÚZ | Výsledná známka |
|----|----|-----------------|----|----|-----------------|----|----|-----------------|----|----|-----------------|
| 1  | 1  | 1               | 2  | 1  | 1               | 3  | 1  | 2               | 4  | 1  | 2               |
| 1  | 2  | 2               | 2  | 2  | 2               | 3  | 2  | 2               | 4  | 2  | 3               |
| 1  | 3  | 2               | 2  | 3  | 3               | 3  | 3  | 3               | 4  | 3  | 3               |
| 1  | 4  | 3               | 2  | 4  | 3               | 3  | 4  | 4               | 4  | 4  | 4               |

K úspěšnému složení profilové části maturitní zkoušky **nesmí být žádná její část hodnocena stupněm nedostatečný**. V případě hodnocení nedostatečnou žák příslušnou část zkoušky opakuje v dalším termínu maturitní zkoušky.

*Předmětová komise českého jazyka přeje všem maturantům mnoho zdaru a šťastnou ruku při výběru témat!*